

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ Č. 6/23

V Luxemburgu 12. januára 2023

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-356/21 | TP (Audiovizuálny editor verejnoprávnej televízie)

Sexuálna orientácia by nemala byť dôvodom na odmietnutie uzavrieť zmluvu so samostatne zárobkovo činnou osobou

Smernica o rovnosti zaobchádzania v zamestnaní a povolani, ktorá pokrýva širokú škálu zárobkových činností, stanovuje všeobecný rámec boja proti diskriminácii založenej okrem iného na sexuálnej orientácii

Od roku 2010 do roku 2017 pripravovala istá samostatne zárobkovo činná osoba audiovizuálne montáže, upútavky a krátke príspevky pre vlastnú propagáciu vysielania TP, ktorá je spoločnosťou prevádzkujúcou verejnoprávny televízny kanál v Poľsku. Táto spolupráca bola založená na viacerých po sebe nasledujúcich krátkodobých zmluvách o dielo, ktoré tento pracovník uzatváral so spoločnosťou TP v rámci svojej samostatnej zárobkovej činnosti.

V decembri 2017 táto samostatne zárobkovo činná osoba a jej partner uverejnili na YouTube vianočné hudobné video zamerané na podporu tolerancie voči párom osôb rovnakého pohlavia. Krátko po uverejnení tohto videa TP jednostranne zrušila tomuto pracovníkovi služby, ktoré mal odpracovať, a už s ním neuzavrela žiadnu novú zmluvu o dielo.

Tento pracovník sa domnieval, že je obeťou priamej diskriminácie na základe svojej sexuálnej orientácie, a preto podal žalobu o náhradu škody na Okresný súd Varšava (Poľsko). Tento súd sa na jednej strane pýta, či situácia, o ktorú ide vo veci samej, patrí do pôsobnosti smernice 2000/78/ES o rovnosti zaobchádzania v zamestnaní a povolani¹. Na druhej strane chce vnútroštátny súd zistiť, či táto smernica bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na základe slobodného výberu zmluvného partnera vylučuje z ochrany proti diskriminácii, ktorá sa má poskytnúť podľa tejto smernice, odmietnutie uzavrieť alebo obnoviť zmluvu so samostatne zárobkovo činnou osobou z dôvodu jej sexuálnej orientácie.

Súdny dvor vo svojom rozsudku² z dnešného dňa rozhodol, že pojem „podmienky prístupu k zamestnaniu, samostatnej zárobkovej činnosti alebo povolaniu“, ktorý ohraničuje zárobkové činnosti patriace do pôsobnosti smernice 2000/78, sa musí chápať široko, a to tak, že pokrýva podmienky prístupu k akejkoľvek zárobkovej činnosti, bez ohľadu na jej povahu a charakteristiky. Toto chápanie nevyplýva len z textu smernice 2000/78, ale je tiež potvrdené jej cieľmi. V tejto súvislosti Súdny dvor zdôrazňuje, že **účelom smernice 2000/78 je z dôvodu sociálneho a verejného záujmu odstrániť všetky prekážky založené na diskriminačných dôvodoch pri prístupe k existenčným prostriedkom a schopnosti prispievať do spoločnosti prostredníctvom práce, bez ohľadu na právnu formu, na základe ktorej je táto práca vykonávaná**. Vzhľadom na to, že činnosti spočívajúce v obyčajnom dodaní tovarov alebo služieb jednému alebo viacerým príjemcom nepatria do pôsobnosti tejto smernice, však Súdny

¹ Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, 2000, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 79).

² Pozri tiež návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Čapeta vo veci [C-356/21 TP](#) (Audiovizuálny editor verejnoprávnej televízie), a tlačové komuniké č. [145/22](#).

dvor spresňuje, že je potrebné, aby sa zárobkové činnosti patriace do pôsobnosti smernice 2000/78 skutočne vykonávali v rámci právneho vzťahu, ktorý sa vyznačuje určitou stabilitou. Vnútroštátnemu súdu prislúcha posúdiť, či dotknutá činnosť spĺňa toto kritérium.

Rovnako pokiaľ ide o pojem „podmienky zamestnania a pracovné podmienky vrátane podmienok prepúšťania a odmeňovania“ v zmysle smernice 2000/78, Súdny dvor konštatuje, že aj tento pojem sa musí vykladať v širšom zmysle, ktorý zahŕňa podmienky uplatňujúce sa na akúkoľvek formu zamestnania a samostatnej zárobkovej činnosti, bez ohľadu na právnu formu, v akej sa vykonávajú. Navyše, pokiaľ ide o pojem „prepustenie“, Súdny dvor pripúšťa že **osoba vykonávajúca samostatnú zárobkovú činnosť môže byť rovnako nútená ukončiť túto činnosť z dôvodu na strane svojho zmluvného partnera, a preto sa môže nachádzať v situácii zraniteľnosti porovnateľnej so situáciou prepusteného zamestnanca**. S výhradou posúdenia vnútroštátnym súdom Súdny dvor dospel k záveru, že rozhodnutie neobnoviť zmluvu z dôvodu sexuálnej orientácie zmluvného partnera patrí do pôsobnosti smernice 2000/78.

Za predpokladu, že vnútroštátny súd by dospel k záveru, že ide o diskrimináciu, Súdny dvor usudzuje, že by nemala byť opodstatnená jedným z dôvodov uvedených v článku 2 ods. 5 smernice 2000/78, ktorý stanovuje výnimku zo zásady zákazu diskriminácie. V tejto súvislosti Súdny dvor poznamenáva, že hoci sa poľská právna úprava javí ako chrániaca práva a slobody iných, konkrétne zmluvnú slobodu, nie je nevyhnutná na účely zaručenia tejto slobody.

Podľa Súdneho dvora skutočnosť, že poľský zákonodarca stanovil určitý počet výnimiek zo slobodného výberu druhej zmluvnej strany, svedčí o tom, že on sám sa domnieval, že prístupenie k diskriminácii nebolo možné považovať za nevyhnutné na účely zaručenia zmluvnej slobody v demokratickej spoločnosti. Súdny dvor napokon pripomína, že **pripustiť, aby zmluvná sloboda umožňovala odmietnutie uzavrieť zmluvu s určitou osobou z dôvodu sexuálnej orientácie, by znamenalo zbaviť smernicu 2000/78 aj zákaz akejkoľvek diskriminácie na základe takéhoto dôvodu ich potrebného účinku**.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Zostaňte v spojení!

